

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. An id possit si vel alij, vel complices peccati id advertant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

superest, quando id suspicarentur ij, qui alias sciebant, for-
tij. v.g. peccaturus sit sacerdos sciat ex Confessione unius
complicis, vinum Missæ veneno esse infectum, vel ipsum
esse occidendum, seu dilapidandum cum domo exit-
peritæ sacris non o perari, & domi se cohibere, si hinc
advertant complices conjunctionem ad aures Sacerdotis
allatam ex Confessione unius ex ipsis fuisse?

4. Suarez aliquos quos citat, sequiturque Fagundez *loc. cit. cap. 2. n. 5.* ait non posse Sacrum omittere, nec se includere domi; imò si sit in mortali; adhuc non posse: tunc enim se provideat de contritione.

5. At *Cornelius, loc. cit. dub. q. num. 5. & 6. Bonacin. de penit. d. 5. q. 6. sect. 5. p. 4. num. 27.* citans Reginaldum Onuph. Henric. Scorum *disq. 21. quest. 2. art. 2. ad 3. generaliter loquentem*, ad hocque etiam de non sociis: *Castr. de penit. p. 19. §. 3. num. 18. Layman. lib. 5. tract. 6. cap. 14. num. 21.* probabilis esse aint, post-prout sua via expediret: idque etiam si penitenti ab aliis sociis mors, vel gravis mali periculum immineret. Illa prior sententia est nimis severa, quamvis magis Sigillo favens hæc, posterior est humanioribus accommodator, atque adeo magis expiendi. Ratio autem esse potest, quia aliud est facto ipso patifacere peccatum: aliud est, simulato aliquo pretextu, facere seu omittere aliquid, ex quo alij aliunde scientes fumant occasione suspicandi peccatum esse confessum. Prius est omnino illicitum, posterius licitum est aliquando: imò non raro debitum, cum non sit ultra detectio nec verbo nec facta exhibitio. Non placet autem Delugo de *penit. disp. 23. sect. 5. num. 113.* dum asserit idem esse in his circumstantiis fugere Sacerdotem, dicere, *Mihi parata sunt infidia*: non placet inquam, hoc enim dictum per se significat infidias: at fuga, cum possit procedere ex variis capitibus, solum per accidens, ratione scilicet cognitionis aliunde à sociis habite, significat idem peccatum infidiarum. Quædam, quæ ad hoc argumentum facere videntur, quippe speculantium commentationes, legito si est otium apud laudatos. Legito item Th. Hurradum, à quo in multis, ut patet ex dictis dissentio.

§. II. *An uti Confessarius dicta cognitione possit,
quando solus poenitens advenit?*

Iſte eſt grauiſſima, & inter cæteras moleſtiſſima
queſtio; ad quam ſolvendam præmitto, tripli-
ci generis eſt actus pœnitentis ingratos, quos Con-
feſſarius ex vi cognitionis habet in Confeſſione poſſet
exerere. Primi, qui verſantur circa perſonam pœni-
tentis, & quidem ſpectantes ad juſtitiam punitivam,
vel commutativam. Vt pœnitentem caſtigare, tollere
juſ ipſi acquiſitum, fruere inſidias, ut pœnitens in de-
lido audio deprehendatur, negare debitum pecuniæ,
&c. Secundi, qui verſantur circa ejuſdem perſonam,
ſed ſpectantes ad juſtitiam diſtributivam, vel miſericor-
diam, aliâque virtutem. Vt negare ſuffragium liberum
ei, cui non negares, ſi ejus dignitas, vel peccata in
confeſſione explorata tibi nequaquam fuiſſent; tollere ab
eo officium ex ſe amovibile, quando ab ipſo retine-
tur cum animæ ſuæ detrimento; alegare pœnitentem in
alium ſcœm ubi dederet abſque peccato: ſe, illi oſten-
dere ſeveriorem, minuiſſe gratæ cum eodem loqui, ejus-
dem inopiæ data ſtipē non opulari: famulum cogni-
tum ex confeſſione furē, domo expellere: Sacramenta
non miniſtrare, non porrigere Euchariſtiam: non aſſi-
ſtere matrimonio, quod pœnitens nulliter contrahe-
ret: non colloqui cum excommunicato vitando, & cætera
ſimilia; quæ exercentur circa perſonas ſingulares & cer-
tas. Tertiij generis ſunt actus omnes, qui non exercentur
merè circa perſonam pœnitentis, ſed contra ipſam ali-
quando recurrunt: Vt vigilantibus Confeſſariū cul-
tre res ſuas, ſervo furaci pecuniam, vel arcæ claves
non committere: Superiorem claudere fores, unde iſem
novit, ex confeſſione aliquem de nocte furim exire: Sa-
cerdotem ſe domi continere, vel Miſſam non celebrare

quia in confessione scivit infidias ; & similia, quæ
muniter consueverunt esse positiones aliquorum
menti, quo posito pœnitens absque suo aliquo
co incommodo impeditur, quo minus in pœnitentia

2. Confessio autem dixi (actus poenitentiae in peccato
Confessarius enim propter fiduciam, v. g. quod
poenitens se gessit, omnia sui animi interiora,
quae peccata detegendo; poterit ex Deo
disp. 25. sect. 5. n. 102. eidem ostendere signum
vigne excipere, beneficia conferre, & poenitens
poenitens advertat haec fieri propter excommuni-
cationem. Ratio est, quia ex una parte, supra
non est fractio Sigilli collocatum cum eodem
lumi commisit; & ex alia, illae actiones non sunt
gratiae, unde confessio fieri odiosa timeatur, sed
ma, unde Fideles ad confessionem potius alioquin
cum fructu spectentur.

3. His politis certum est primi generis actus
quam licite sine licentia pœnitentis, ita Docto-
ritati: quia satis odiosa redderetur consilia
propter illam contra subditos procedi posse
propterea si quis ex Iudeis contra liberos in-
gavit testes, processum instituit, vel quid simile
hinc est: atque apparat hos actus initium habere
tutia quantumvis tenui habita in confessione,
et ejusmodi actus, utpote invalidi, rescindi ab eo
à quocumque alio iudice qui id rescire omnino debet
Sic Henric. l. 7. de penit. c. 10. n. 2. S. P. Confessio

4. Insuper et de actibus secundi, & tertij generis mul' psumpsit, est duplex sententia. Prima mul' apud Sanchez, *max.* citandum, concedendum Confessarij utriusque generis actus; quando unus ipse penitentem agnoscit cum ad hos actus peragendos movetur, ut in confessione. Ratio est, inquit, quia ex uno per se non est frangere Sigillum colloqui cum eo uno, qui rem communicavit; & ex alia, penitens cum uno beatus ius absolutum ad eas actiones, illi nulla fit nisi se negent. Bipartitis deinde hos Doctores in duas Plures enim apud eundem, sentiunt, quodquodque Confessarij potest, debere eundem exercere etiam actiones: atque adeo amovere indignum ab officio, ambire suffragium, non ministrare Sacramenta, & nec licet cooperetur, cum possit non cooperari, cum peccato penitentis. Multo autem plures apud eundem ejusmodi obligationi refragantur: quia nimirum non hominum cogi debet, ut utatur remedio tam diffusum periculo fractionis Sigilli.

5. Secunda sententia est aliquorum negantium, *est tories allata, nempe, ne sic in odium Fideles* *confessio.* Ex qua sententia sequitur, Confessionem *se debere gerere protus ac si nihil audisset, ne* *subditi* ab Officio amovere: negare suffragium, *mosym, Sacramenta, claudere fœderam :* se ad *confinere ad insidias vitandas &c.*

6 Thomas Sanchez lib. 3, de matrim. di. p. 1, n. 1.
(Vide etiam Fagundus, Eccl'es; praecep. lib. 6. cap. 3. n. 1.)
ubi has duas sententias reutilit addit. Quis dicit
in re iam dubia? Pro priori enim sententia militat
ratio tot, tantorumque virorum (numeratorem enim
ginta quinque, S. Thomam, Scotum, Socin, Suarez,
& fortissimam rationes: quare negari non potest, & p-
robissimam. Verum multo mihi magis semper placuit &
placet posterior sententia, quae non penitentem iniun-
gunt. c. h. &c. Sanchez.

7. Ego cum Coninch. d. d. g. dub. s. m. n. r.
Cast. de pœnit. p. 19. §. 3. num. 18. & Sanch. de po-
nente legatur potius distinguendum esse de prædictis
bus, atque asserendum : non posse efferre actus secun-
dæ generis, ac tertiæ generis posse. Ratio est eadem præ-
torique proposita : sed quia Doctores utriusque ge-
neris, ac tertiæ generis minus diligenter
inducunt recte hæcenus, nisi si quid me illis inducit
Induci autem in hunc modum potest.

Si concedantur actus secundi generis, n.